

Nota van B&W

Onderwerp Project gevelisolatie verbreding A9 Velsen-Badhoevedorp

Portefeuillehouder J.C.W. Nederstigt
Collegevergadering 3 juni 2013
Inlichtingen mr. M.H. Veen (023 5676083)
Registratienummer 2013.0033409

Samenvatting

Naar aanleiding van het wegaanpassingsbesluit A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp uit 2010 is voor 32 woningen in onze gemeente een 'hogere waarde' vastgesteld. Deze woningen moeten nu onderzocht worden op het geluidsniveau binnen de woningen en eventueel moeten maatregelen worden genomen. De gemeente is op grond van de wet- en regelgeving verantwoordelijk voor de uitvoering van dit onderzoek. Rijkswaterstaat (RWS) is verantwoordelijk voor de financiering van het onderzoek en het aanbrengen van de gevelisolatie. RWS vraagt nu in te stemmen met uitvoering van het project gevelisolatie door en op kosten van RWS (zie de brief van RWS in bijlage 3).

Inleiding

In 2010 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu voor de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp een wegaanpassingsbesluit genomen. Onderdeel van dit besluit is een onderzoek naar de geluidsbelasting voor de omgeving als gevolg van de verkeerstoename. Op basis van dit onderzoek is voor een aantal (32) woningen in onze gemeente een hogere waarde vastgesteld (zie bijlage 4). Als uitvloeisel hiervan bestaat de verplichting om nader onderzoek te doen naar het geluidsniveau binnen deze woningen.

Ons college is volgens de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit Geluidhinder (Bgh) verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en de uitvoering van de eventueel noodzakelijke maatregelen. De minister, feitelijk RWS, is verantwoordelijk voor het financieren van het onderzoek en het aanbrengen van de gevelisolatie. De minister heeft als uitgangspunt onze gemeente zo veel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek. Om deze reden stelt RWS voor om het onderzoek namens ons uit te voeren. In een brief van 24 april 2013 vraagt RWS ons hiermee in te stemmen.

Context

Op grond van de artikel 112 Wgh is het College van B&W verantwoordelijk voor het uitvoeren van het isolatieonderzoek en het treffen van isolatiemaatregelen om te voldoen aan de vereiste binnenwaarde. RWS is verantwoordelijk voor de financiering van het onderzoek en de isolatiemaatregelen. Het gaat hierbij dus om alle woningen waarvoor in het kader van de Tracéwetprocedure een hogere waarde is vastgesteld. Dat wil zeggen dat bij deze woningen het de voorkeursgrenswaarde op de gevel wordt overschreden (en dat doelmatige bron- en gevelmaatregelen niet mogelijk waren).

Een hogere waarde betekent niet altijd dat gevelisolatie noodzakelijk is. Eerst moet worden onderzocht of de hogere geluidsbelasting op de gevel leidt tot overschrijding van de wettelijke norm in geluidsgevoelige ruimten, zoals een slaapkamer of woonkamer. (wettelijk is een geluidsisolatie van 20 dB verplicht gesteld).

RWS stelt nu voor om dit onderzoek namens ons uit te voeren.

De wijze waarop de bepaling van de gevelisolatie en de benodigde maatregelen om te voldoen aan het wettelijk binnen niveau, worden vastgesteld is vastgelegd in wet- en regelgeving. Wanneer gevelisolatie aan de orde is, hoe dat wordt vastgesteld, en hoe het moet worden uitgevoerd is daarom al bepaald. In aanvulling op deze regels heeft RWS het 'Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012' opgesteld. Hierbij zijn de bepalingen uit de wettelijke en lagere regelgeving gevolgd.

Aan onze gemeente wordt bestuurlijke instemming gevraagd met de inhoud van het uitvoeringskader, gevraagd wordt het 'Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012' als werkwijze vast te stellen. Daardoor kan door RWS uniform en efficiënt geopereerd worden.

Indien een gemeente verdergaande maatregelen/extra voorzieningen wil voor haar inwoners dan omschreven in het uitvoeringskader, is het standpunt van het RWS dat deze extra maatregelen dan voor rekening van de gemeente komen.

Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012

Door het Project Gevelisolatie is een uitvoeringskader opgesteld voor de uitvoering van isolatieprojecten die vallen onder het project 'Centrale uitvoering van gevelisolatie rond rijkswegen'. De gevelisolatie wordt onder verantwoordelijkheid van RWS uitgevoerd. Het uitvoeringskader is opgesteld met als doel de uniforme en efficiënte wijze van uitvoering te bevorderen. Het uitvoeringskader draagt bij aan uniforme behandeling van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie. Het uitvoeringskader kan ook bijdragen aan een grotere bewonerstevredenheid, omdat in vergelijkbare situaties dezelfde oplossingen worden gekozen.

Een belangrijk onderdeel van dit uitvoeringskader is de administratieve afschrijving van 17 dB. In het algemeen heeft een gevel een geluidswering van 17 dB. Een bestaande gevel heeft immers altijd een bepaalde geluidswering, zelfs als de gevel slecht onderhouden is of bestaat uit akoestisch zwak isolerende onderdelen. Een normale gevel houdt normaal over het algemeen al 20 dB geluid tegen, in de praktijk komt een isolatiewaarde onder de 17 dB niet voor. De verwachting is dan ook dat dit bij het huidige project niet voorkomt. Het uitvoeringskader is met de hantering van de waarde van 17 dB richting bewoners ruimhartig opgesteld, in de regel wordt bij wegprojecten een administratieve afschrijving van 20 dB gehanteerd.

Ook geven de beleidsregels ruimte voor partiële isolatie, het op verzoek van de eigenaar niet isoleren van een ruimte die daar vanwege het onderzoek wel voor in aanmerking zou komen. De regels hiervoor zijn in het uitvoeringskader uitgewerkt. Als een eigenaar de isolatie van een (gedeelte van) de woning weigert vervalt het recht op isolatiemaatregelen in het kader van dit project.

Behalve de gebruikelijke interpretatie van geluidgevoelige ruimten (bestemd of in gebruik als een geluidsgevoelige ruimte) wordt door RWS ook beoordeeld of een ruimte als geluidgevoelige ruimte gebruikt kan worden. Is dit het geval en voldoet de ruimte aan de

eisen om als geluidsgevoelige ruimte gebruikt te kunnen (mogen) worden, dan wordt deze ook in het onderzoek meegenomen en komt eventueel in aanmerking voor voorzieningen. Bij meerdere woningen met een gelijk uiterlijk is het mogelijk dat er alleen een referentiewoning wordt opgenomen en uitgewerkt. Indien deze woning in de bestaande toestand voldoet dan krijgen alle gelijke woningen een besluit op basis van de referentiewoning. Eigenaren krijgen dan een toelichting op het onderzoek en kunnen reageren als zij van mening zijn dat er afwijkingen zijn die relevant zijn voor de uitkomst van het onderzoek. In een dergelijk geval zal de woning alsnog volledig onderzocht worden. Indien de referentiewoning in de bestaande toestand niet voldoet dan zal voor alle woningen een standaardpakket worden opgesteld wat met de eigenaren besproken wordt. Individuele verschillen tussen de woningen en de specifieke wensen van de eigenaren zullen in dat overleg verwerkt worden.

Doelstelling

Een effectieve uitvoering van het project gevelisolatie door en op kosten van RWS in samenwerking en afstemming met onze gemeente, waarbij gebruik wordt gemaakt van een eenduidig uitvoeringskader.

Oplossingen

De minister heeft als uitgangspunt onze gemeente zo veel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek. Door in te stemmen met het uitvoeringskader en de uitvoering van het project door en op kosten van RWS en het voorstel om de formele correspondentie te laten verlopen conform het voorstel van RWS, wordt onze gemeente zoveel mogelijk ontzorgd en kan het project uniform en efficiënt uitgevoerd worden.

Juridische aspecten

Ons college is het bevoegd gezag voor het onderzoek en mogelijke uitvoering van de gevelisolatie. De te volgen procedure is vastgelegd in het Besluit geluidhinder. De bepalende stappen in de procedure zijn aan te merken als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, zodat hiertegen bezwaar en beroep openstaat. Hoewel RWS de inhoud hiervan zal aanleveren, zullen deze besluiten dan ook door de gemeente ondertekend moeten worden. Bij eventuele bezwaren beslist ons College hierop. Met deze nota stemmen wij in met het voorstel om de formele correspondentie op grond van hoofdstuk 6 Bgh te laten verlopen conform het voorstel van RWS zoals in de bijgevoegde correspondentietabel (bijlage 2) is aangegeven.

In- en externe communicatie

RWS verzoekt indien vragen en/of klachten naar aanleiding van het project binnenkomen bij de gemeente, deze door te geven aan RWS. Aangezien de uitvoering van het project geheel bij RWS ligt, stelt RWS voor de klachten, vragen en dergelijke die gesteld worden inhoudelijk te beoordelen.

RWS koppelt dit vervolgens terug aan de gemeente. Het project gevelisolatie is 5 dagen per week telefonisch bereikbaar op een eigen telefoonnummer.

Daarnaast biedt RWS aan voor het project een informatiebijeenkomst te organiseren bij de start van het isolatieproject. In principe kan deze in Haarlemmermeer plaatsvinden. De eigenaren van de woningen zullen door RWS individueel worden benaderd.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. in te stemmen met de uitvoering van het project gevelisolatie als gevolg van het aanpassingsbesluit voor de A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp Raasdorp door en op kosten van Rijkswaterstaat;
2. akkoord te gaan met het Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012, zoals opgenomen in bijlage 1 en het hanteren als beoordelingskader bij dit project;
3. in te stemmen met het voorstel om de formele correspondentie op grond van hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder te laten verlopen conform het voorstel van Rijkswaterstaat zoals aangegeven in de in bijlage 2 opgenomen correspondentietabel;
4. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezer,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012
Bijlage 2: correspondentietabel
Bijlage 3: brief Rijkswaterstaat d.d. 24-4-13
Bijlage 4: overzicht van woningen in de Haarlemmermeer waarvoor een hogere grenswaarde is vastgesteld in het kader van het wegaanpassingsbesluit A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp-Raasdorp.

Retouradres Postbus 3119 2001 DC Haarlem

Gemeente Haarlemmermeer
t.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 250
2130 AG HOOFDDORP

Gemeente Haarlemmermeer	
PV	
Datum:	29 APR 2013
Briefnr.:	2013/20063
Afschrift aan:	BW
Afgedaan (paraaf)	

VERZONDEN 26 APR. 2013

Datum 24 april 2013
Onderwerp Onderzoek gevelisolatie woningen a.g.v. A9 Velsen –
Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp en SAA

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Toekanweg 7
Haarlem
Postbus 3119
2001 DC Haarlem
T 023 530 13 01
F 023 530 13 02

Ons kenmerk
GI_13_OM_144
RWS-2013/22288

Bijlagen

1. Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012
2. Correspondentietabel

Geacht College,

In 2010 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu voor de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp een wegaanpassingsbesluit genomen. Daarnaast zal binnenkort het gewijzigde tracébesluit 'Schiphol – Amsterdam – Almere (SAA) 2012' door de minister van Infrastructuur en Milieu worden getekend. Onderdeel van deze besluiten is een onderzoek geweest naar de geluidsbelasting voor de omgeving als gevolg van de verkeerstoename. Op basis van deze onderzoeken is voor een aantal woningen in de gemeente Haarlemmermeer een zogenaamde 'hogere waarde' vastgesteld. Als uitvloeisel hiervan bestaat de verplichting om nader onderzoek te doen naar het geluidsniveau binnenin deze woningen.

Het College van Burgemeester en Wethouders is, volgens de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit geluidhinder (Bgh), verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek. De minister, in casu Rijkswaterstaat, is verantwoordelijk voor het financieren van het onderzoek en het aanbrengen van gevelisolatie. Het uitgangspunt van de minister is om u als gemeente zoveel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek. Om deze reden stelt Rijkswaterstaat in deze brief voor om het onderzoek namens u uit te voeren. Hieronder vindt u nadere informatie en een voorstel voor werkafspraken. Met deze brief vragen wij aan u als College om hiermee in te stemmen.

Te onderzoeken woningen

In de gemeente Haarlemmermeer is voor een aantal woningen de vastgestelde geluidsbelasting van dien aard dat het geluidsniveau in de woningen onderzocht moet worden. De bewoners van deze woningen hebben indertijd van de minister van Infrastructuur en Milieu een brief gekregen over deze hogere waarde. Het betreft 32 woningen als gevolg van de aanleg van spitsstroken, weefstroken en aanpassingen van een knooppunt op de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp en een aantal woningen als gevolg van de wegbreiding A10 Oost (SAA).

Landelijk project Gevelisolatie

Vanwege de vele wegprojecten die Rijkswaterstaat landelijk in uitvoering heeft, is het project Gevelisolatie van start gegaan. Dit is een landelijke projectorganisatie

die zich specifiek bezighoudt met onderzoek naar en uitvoering van gevelisolatie. Daarmee wordt tevens een uniforme en efficiënte aanpak geborgd. Het project onderzoekt de komende jaren circa 13.500 woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen.

Een hogere waarde betekent niet altijd dat gevelisolatie noodzakelijk is. Eerst moet worden onderzocht of de hogere geluidsbelasting op de gevel leidt tot overschrijding van de wettelijke norm in geluidgevoelige ruimten, zoals een slaap- of woonkamer. Voor de uitvoering van dit onderzoek selecteert Rijkswaterstaat per 600 woningen een ingenieursbureau. Uit dit onderzoek moet blijken hoeveel woningen er daadwerkelijk geïsoleerd moeten worden. Het onderzoek en eventuele isolatie van de woning vindt alleen plaats met instemming van de eigenaar van de woning. Na uitvoering van het onderzoek ontvangt de gemeente een overzicht van de bevindingen uit het onderzoek waarop te zien is welke woningen wel of niet in aanmerking komen voor gevelisolatie. Voor het aanbrengen van gevelisolatie selecteert Rijkswaterstaat een aannemer. De aan te passen woningen bundelen wij in bestekken van circa 75 woningen.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum
25 april 2013

Ons kenmerk
GI_13_OM_144
RWS-2013/22288

Zowel het ingenieursbureau als de aannemer selecteert Rijkswaterstaat via Europese aanbestedingsregels. De selectie gebeurt op basis van een combinatie van prijs en kwaliteit, waar klantgerichtheid onderdeel van is. Indien aannemers uit de regio kans willen maken op werk voor het project, zullen zij zich moeten aanbieden via de Europese aanbesteding.

Uitvoeringskader Gevelisolatie

De wijze waarop het onderzoek moet worden uitgevoerd is vastgelegd in wet- en regelgeving. Wanneer gevelisolatie aan de orde is, hoe dat wordt vastgesteld en hoe het moet worden uitgevoerd is derhalve reeds bepaald. In aanvulling hierop is door Rijkswaterstaat het 'Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012' opgesteld (zie bijlage). Bij het opstellen van dit uitvoeringskader is datgene wat hierover in wettelijk en lagere regelgeving is bepaald gevolgd. Het uitvoeringskader draagt bij aan een uniforme aanpak van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie door oplossingen voor te schrijven die een goede balans bewerkstelligen tussen prijs en kwaliteit. Het uitvoeringskader kan bijdragen aan een grotere klanttevredenheid, omdat in vergelijkbare situaties dezelfde oplossingen worden gekozen (gelijke behandeling).

In het ambtelijk vooroverleg met de heer W.H. van Eijs van uw gemeente is het uitvoeringskader nader toegelicht en besproken. Aan alle betreffende gemeenten, zijnde het bevoegd gezag, wordt schriftelijk om instemming gevraagd met de inhoud van het door het project Gevelisolatie opgestelde uitvoeringskader. Daardoor kan daadwerkelijk uniform en efficiënt geopereerd worden. Indien een gemeente verdergaande maatregelen of extra voorzieningen wil voor haar inwoners dan omschreven in het uitvoeringskader, is het standpunt van Rijkswaterstaat dat deze extra maatregelen dan op het conto van de gemeente komen.

Gemeente stuurt officiële besluiten

Burgemeester en wethouders zijn, zoals eerder gememoreerd, het bevoegd gezag voor het onderzoek en mogelijke uitvoering van gevelisolatie. De te volgen procedure met de formele stappen is vastgelegd in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder (Bgh). De bepalende stappen in deze procedure hebben het karakter van een 'besluit' in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, hetgeen betekent dat hiertegen bezwaar en beroep open staat. Deze besluiten moeten dan ook door

de gemeente, zijnde het bevoegd gezag, worden ondertekend. De inhoud hiervan zal door Rijkswaterstaat worden aangeleverd aan de gemeente. Bij eventuele bezwaren beslist het College van Burgemeester en Wethouders hierop. Rijkswaterstaat kan en zal de gemeente van advies dienen.

Eén van de bijlagen bij deze brief bevat een correspondentietabel met de bepalende stappen in de procedure, waaronder die als besluit kunnen worden aangemerkt. Wij verzoeken u hiermee in te stemmen. De consequentie is dat de in de tabel aangegeven besluiten door een gemandateerde persoon bij de gemeente worden ondertekend, op briefpapier van de gemeente (immers, het gaat om besluiten van de gemeente). Verzending zou ook door de gemeente moeten gebeuren. In samenspraak met de gemeente willen wij komen tot een zo praktisch en efficiënt mogelijk proces.

Achtergrond van deze gedachtlijn is dat Rijkswaterstaat en gemeente in beginsel verschillende belangen hebben. Rijkswaterstaat streeft een zo sober en doelmatig mogelijke isolatie na, de gemeente streeft het beste beschermingsniveau voor de burgers na. Mandatering van de tekeningsbevoegdheid naar Rijkswaterstaat is juridisch niet mogelijk.

Planning

De doorlooptijd voor het uitvoeren van het onderzoek en het aanbrenge van gevelisolatie bedraagt globaal twee jaar. In deze periode worden op hoofdlijnen de volgende stappen doorlopen:

- Besluit van het College over het Uitvoeringskader Gevelisolatie.
- Eerste contact met woningeigenaren.
- Informatiebijeenkomst voor woningeigenaren/bewoners.
- Rijkswaterstaat selecteert ingenieursbureau voor het onderzoek.
- Ingenieursbureau voert onderzoek uit.
- Uitkomst of de woning wel of niet in aanmerking komt voor isolatie.
- Rijkswaterstaat vraagt woningeigenaren/bewoners, die een isolatieaanbod hebben gekregen, om met het aanbod akkoord te gaan.
- Rijkswaterstaat selecteert aannemer(s).
- Uitvoering gevelisolatie door aannemer(s).

De communicatie met de woningeigenaren start half mei 2013 voor de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp - Raasdorp. Voor SAA is de startdatum nog niet bekend.

Afspraken

Met deze brief en de bijlagen doen wij u een voorstel over de invulling van uw rol en die van Rijkswaterstaat voor het onderzoek en de mogelijke isolatie van woningen binnen uw gemeente. U wordt gevraagd:

1. in te stemmen met onderzoek en uitvoering van gevelisolatie a.g.v. de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp - Raasdorp door en op kosten van Rijkswaterstaat.
2. het Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 vast te stellen.
3. in te stemmen met het voorstel om de formele correspondentie op grond van hoofdstuk 6 Bgh te laten verlopen conform ons voorstel zoals in de correspondentietabel aangeven.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum
25 april 2013

Ons kenmerk
GI_13_OM_144
RWS-2013/22288

Met vriendelijke groet,

Rijkswaterstaat
Directeur Bedrijfsvoering Dienst West-Nederland Noord

Drs. L.F. Been

**Rijkswaterstaat West-
Nederland Noord**

Datum
25 april 2013

Ons kenmerk
GI_13_OM_144
RWS-2013/22288

Correspondentietabel. Formele correspondentie met woningeigenaar/bewoner over gevelisolatie volgens het Besluit geluidhinder.

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Onder-tekenaar & verzender	Afschrift aan
1. A. Deelnameverzoek Brief naar woningeigenaar met het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek naar gevelisolatie (incl. uitnodiging informatieavond). Woningeigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk toestemming te verlenen tot het uitvoeren van akoestisch en bouwkundig onderzoek.	art. 6.3 en art. 6.4, lid 1	RWS	GEM	RWS	-
B. Uitstotingsbrief 17dB Brief naar woningeigenaar met de mededeling dat de woning NIET in aanmerking komt voor het onderzoek naar gevelisolatie. Inclusief bezwaarclausule en datum informatieavond.	art. 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
2. Rappelbrief onderzoek Bij geen (volledige) reactie op brief 1A wordt woningeigenaar gemeld met deze aangetekende brief dat geen onderzoek kan worden uitgevoerd, tenzij schriftelijke toestemming alsnog binnen 2 weken wordt verleend. Indien de eigenaar niet de bewoner is ontvangt de bewoner een kopie van deze rappelbrief per gewone post.	art. 6.4, lid 2	RWS	-	RWS	-
3. Uitstotingsbrief onderzoek (2 versies) Indien ook binnen deze termijn geen (volledige) toestemming wordt verleend of als de eigenaar aangeeft niet te willen meewerken aan het onderzoek dan wordt aan de woningeigenaar meegedeeld dat er geen onderzoek wordt uitgevoerd en ook geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht. Inclusief de bezwaarclausule .	art. 6.4, lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
4. Aanbod Eigenaar ontvangt in een aanbod m.b.t. het aanbrenge van geluidwerende voorzieningen + mededeling van te verwachten tijdstip van aanbrenge van voorzieningen. Eigenaar dient binnen 3 weken akkoord te geven op het aanbod door het ondertekend terug te sturen. RWS ondertekent daarna het aanbod ook en stuurt deze door aan de	art. 6.8 lid 1, 2 en 3, art. 6.9 lid 1	RWS	-	RWS	-

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Onder-tekenaar & verzender	Afschrift aan
gemeente (zie punt 8). In het geval van achterstallig onderhoud* en/of wensvoorzieningen: Schriftelijke mededeling als onderdeel van het aanbod aan de woningeigenaar van de noodzaak tot het treffen van extra (bouwkundige) voorzieningen o.g.v. de Woningwet, het Bouwbesluit 2012 en/of achterstallig onderhoud. Eigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk aan te geven dat zij de voorzieningen zoals door het bevoegd gezag zijn aangegeven zullen aanbrengen tenzij op verzoek gelijktijdig de voorzieningen en de gevelisolatie met bijbetaling worden uitgevoerd o.g.v. art 6.7 lid 1.	art. 6.6 lid 1 en 2, art. 6.7 lid 1 en 2				
5. Rappelbrief aanbod Aangetekende brief waarin staat dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht indien binnen 2 weken niet alsnog een schriftelijke verklaring (akkoord) op het aanbod – als bedoeld in lid 2- is ontvangen.	art 6.6 lid 3 en art. 6.9 lid 2	RWS	-	RWS	-
6. Uitstotingsbrief geen aanbod Schriftelijke mededeling aan woningeigenaar dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht, omdat de gevel voldoende geluidwerend is. Inclusief bezwaarclausule .	art 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
7. Uitstotingsbrief geen akkoord op aanbod Indien de woningeigenaar niet akkoord gaat met het aanbod dan krijgt de woningeigenaar een uitstotingsbrief. Inclusief bezwaarclausule .	art. 6.6 lid 4 en art. 6.9 lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
8. Besluit gemeente Nadat RWS het mede door de eigenaar ondertekende aanbod heeft ontvangen stuurt de gemeente een brief naar de woningeigenaar met als bijlage het getekende aanbod. In deze brief besluit de gemeente tot het aanbrengen van de voorzieningen zoals in het aanbod omschreven. Indien van toepassing – wordt verwezen naar de termijn die de eigenaar heeft om achterstallig onderhoud op te heffen.	art. 6.10	RWS	GEM	GEM	RWS

**Uitzondering bij 4. Aanbod*

Type brief	Besluit geluid- hinder	Opsteller	Afstem- ming inhoud	Onder- tekenaar & verzender	Afschrift aan
4.a Herinnering achterstallig onderhoud Indien de eigenaar geen akkoord geeft op het opheffen van het achterstallig onderhoud. Dan ontvangt de eigenaar deze herinneringsbrief waarop binnen drie weken gereageerd moet worden.	art. 6.6 lid 3	RWS	-	RWS	-
4.b Rappel achterstallig onderhoud Aangetekende brief wordt naar eigenaar gestuurd. Als binnen twee weken niet wordt verklaard dat het achterstallig onderhoud wordt opgeheven dan worden er geen geluidwerende voorzieningen aangebracht.	art. 6.6 lid 4	RWS	-	RWS	-

Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI'12)

Uitvoeringskader voor gevelisolatie rond rijkswegen ter nadere uitwerking van Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Wet milieubeheer.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Algemeen

Rijkswaterstaat treft maatregelen om het geluid in de omgeving van de rijkswegen te beperken.

Zo brengt Rijkswaterstaat bijvoorbeeld bij aanleg of verbreding van rijkswegen geluidreducerend asfalt aan of plaatst geluidwallen en/of schermen. In sommige gevallen is er na het aanbrengen van deze maatregelen nog steeds een zodanig hoge geluidsbelasting bij woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen dat zij na akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in aanmerking kunnen komen voor geluidmaatregelen aan de gevel.

De grondslag voor het in aanmerking komen van geluidmaatregelen aan de gevel ten gevolge van verkeerslawaai van rijkswegen kan zijn gelegen in de Wet geluidhinder (Wgh) of, sinds 1 juli 2012, in de Wet milieubeheer (Wm). De procedure die staat beschreven in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder (Bgh) is van toepassing op woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen die voor het van overheidswege aanbrengen van geluidwerende voorzieningen in aanmerking komen.

1.2 Grondslag voor geluidmaatregelen aan de gevel

Wet geluidhinder

De Wgh bepaalt dat indien de grenswaarden die de Wgh stelt worden overschreden een zogeheten hogere waardebesluit dient te worden genomen. Het toelaten van een hogere geluidbelasting dan de voorkeursgrenswaarde dient krachtens de Wgh altijd gevolgd te worden door een onderzoek waarin wordt nagegaan of deze hogere geluidbelasting ook tot een te hoge geluidbelasting in de woning of andere geluidsgevoelige bestemmingen leidt. In de Wgh en in de op grond daarvan genomen uitvoeringsbesluiten en opgestelde regelingen is vastgelegd op welke wijze dit onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Op grond van de Wgh en het Bgh is het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente verantwoordelijk om de geluidbelasting in de woning te onderzoeken en maatregelen te laten treffen om deze terug te brengen tot de toepasselijke binnenwaarde. Indien de hogere geluidwaarde het gevolg is van een rijksweg, dan neemt Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Milieu de verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van isolatie op zich.

Wet milieubeheer

Vanaf 1 juli 2012 is de geluidssystematiek gewijzigd en is nieuwe geluidregelgeving van kracht voor rijkswegen. Dit is vastgelegd in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. De Wet milieubeheer bevat een verplichting voor de beheerder van rijkswegen om de gestelde geluidgrenzen permanent na te leven. De maximale toegestane hoeveelheid

geluid langs rijkswegen wordt begrensd met zogenaamde geluidproductieplafonds. Uit de vaststelling of wijziging van de geluidsproductieplafonds of uit de vaststelling van een saneringsplan kan voor de minister de verplichting voortvloeien om geluidwerende maatregelen te treffen aan de gevels van geluidsgevoelige objecten. De gemeenten zijn hiervoor in deze nieuwe systematiek voor rijkswegen niet verantwoordelijk meer.

Hardheidsclausule

Daar waar de toepassing van wet- en regelgeving voor wat betreft de bepaling van de geluidbelasting op de gevel leidt tot een zeer onbillijke uitkomst voor de eigenaar, kan een heroverweging mogelijk zijn.

1.3 Project Gevelisolatie

Rijkswaterstaat heeft het project Gevelisolatie in het leven geroepen voor de uitvoering van de volgende situaties:

1. Uitvoering van gevelisolatie bij wegaanpassingsprojecten waarvan het wegaanpassingsbesluit dan wel het tracébesluit onherroepelijk is en waarbij niet voor 1 oktober 2011 door de regionale dienst reeds is begonnen met de uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet geluidhinder/Besluit geluidhinder. (Gevelisolatie die al gestart is voor 1 oktober 2011 wordt alleen meegenomen in het project gevelisolatie indien dit wenselijk en inpasbaar is).
2. Uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet milieubeheer. Het betreft hier situaties waarvoor de minister een saneringsplan heeft vastgesteld op grond van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. Voordat gestart wordt met het bouwkundig en akoestisch onderzoek van de woning dient het saneringsplan onherroepelijk te zijn. (inclusief tracébesluiten die na 01-07-2012 zijn genomen onder de Wet milieubeheer)

Ook de projecten die buiten dit project gevelisolatie worden uitgevoerd zullen zoveel proberen aan te sluiten bij de uitgangspunten die hier zijn vastgelegd.

1.4 Uitvoeringskader

Het onderhavige Uitvoeringskader is opgesteld voor de uitvoering van isolatieprojecten onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. De wijze waarop de gevelisolatie moet worden onderzocht is vastgelegd in wet- en regelgeving. Het is gewenst om in aanvulling hierop en ter verdere invulling hiervan een uitvoeringskader vast te leggen met als doel een uniforme en efficiënte wijze van uitvoering te bevorderen: Het uitvoeringskader draagt bij aan een uniforme behandeling van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie door oplossingen voor te schrijven die een goede balans bewerkstelligen tussen prijs en kwaliteit.

Bij het opstellen van dit uitvoeringskader is datgene wat hierover in wettelijke en lagere regelgeving is bepaald, gevolgd. Hierin is reeds bepaald wanneer onderzoek naar gevelisolatie aan de orde kan zijn, hoe dat wordt vastgesteld en hoe het moet worden uitgevoerd. Bij het opstellen van dit uitvoeringskader zijn de volgende beginselen in acht genomen: redelijkheid, soberheid, doelmatigheid en uniformiteit.

In die gevallen waarbij de gemeente bevoegd gezag is, zal het onderhavige uitvoeringskader zijn uitgangspunt voor het overleg met de gemeenten.

In gevallen waarin dit uitvoeringskader niet voorziet, beslist de staf van het project gevelisolatie.

Hoofdstuk 2. Geluidgevoeligheid

2.1 Deelname

De eigenaar van een woning of ander geluidgevoelig gebouw wordt conform hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder aangeschreven om toestemming te verlenen voor een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek tenzij sprake is van een situatie zoals is aangegeven in paragraaf 2.2.1 of 2.2.2 Een antwoordkaart wordt bijgesloten waarin door de eigenaar moet worden aangegeven of hij wil deelnemen, en indien hij niet tevens bewoner van het betreffende object is, of de bewoner is geïnformeerd over het feit dat hij medewerking moet verlenen aan het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in de woning.

Daarnaast wordt op de antwoordkaart aan de eigenaar de gelegenheid gegeven om aan te geven als dit niet van toepassing is (bijvoorbeeld omdat de woning leegstaat of dat er bijzondere omstandigheden zijn waardoor de bewoner niet kan meewerken). Een kopie van de brief wordt ter kennisgeving naar de bewoner gestuurd.

2.2 Geluidwering gevel

2.2.1 Eis gevelgeluidwering lager dan 17 dB

Om te bepalen of een object in aanmerking komt voor onderzoek wordt vastgesteld aan welke eisen de geluidwering van de gevel dient te voldoen. De eis aan de gevelgeluidwering wordt bepaald door de belasting op de buitengevel (exclusief eventuele correcties) te verminderen met de eis aan het binnenniveau in de geluidsgevoelige ruimten.

Een bestaande gevel heeft altijd een bepaalde geluidwering, zelfs als deze slecht onderhouden is of bestaat uit akoestisch zwak isolerende onderdelen. Een normale gevel houdt over het algemeen al 20 dB geluid tegen, in de praktijk komt een waarde van onder de 17 dB niet voor.

Geluidgevoelige objecten en woonlagen (bouwlagen) waarbij de vereiste geluidwering 17 dB of minder is worden dan ook uitgesloten van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek zoals vermeld in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder en komen niet in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen.

In hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder is aangegeven dat eigenaren een verzoek krijgen om aan te geven of zij toestemming verlenen voor het uitvoeren van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek. Nu op voorhand al bekend is dat een dergelijk onderzoek niet uitgevoerd zal gaan worden, zal dit verzoek niet aan de eigenaren gestuurd worden. In plaats daarvan krijgen de eigenaren van deze objecten de mededeling dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht op grond van artikel 6.8 lid 4 zonder dat het in dit artikel vermelde onderzoek wordt uitgevoerd.

2.2.2 Bouw na 1992

Indien de bouw van een geluidgevoelig object na 01-01-1992 heeft plaatsgevonden dan heeft het geluidgevoelige object op grond van het bouwbesluit aan een minimale gevelgeluidweringseis van 20 dB moeten voldoen. Op grond hiervan kan gesteld worden

dat indien de bouwvergunning na 01-01-1992 is verleend, en de eis aan de gevelgeluidwering 20dB of lager is, er wordt voldaan aan de eis aan het binnenniveau.

Om die reden komen deze woningen niet in aanmerking voor verder onderzoek.

2.2.3 'Blinde' gevels

Een 'blinde' gevel is een gevel waarin geen akoestisch lichte elementen aanwezig zijn (in dit kader wordt ook wel over 'dove' gevels gesproken). Bijvoorbeeld gevels die uitsluitend uit metselwerk bestaan. Aangenomen mag worden dat deze gevels voldoende geluidwerend zijn en dergelijke gevels hoeven dan ook niet onderzocht te worden. Wanneer er in het kader van het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen wel voorzieningen geplaatst gaan worden in een dergelijke gevel (bijvoorbeeld een ventilatievoorziening door de muur), dan dient de muur alsnog onderzocht te worden.

2.3 Geluidsgevoelige gebouwen

Een ruimte komt mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen als deze in een geluidsgevoelig object is gelegen.

Ruimten in woningen en geluidsgevoelige gebouwen die onder de Wet geluidhinder worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 1 van de Wet geluidhinder en artikelen 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder is gedefinieerd wat woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen zijn

Ruimten in geluidsgevoelige objecten die onder de Wet milieubeheer worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 2 van het Besluit geluid milieubeheer is gedefinieerd wat geluidsgevoelige objecten zijn.

Recreatiewoningen:

Recreatiewoningen zijn in principe niet geluidsgevoelig, indien deze woningen echter permanent bewoond worden en deze permanente bewoning ook door de gemeente is gelegaliseerd dan worden recreatiewoningen als geluidsgevoelig beschouwd.

2.4 Geluidsgevoelige ruimten

Vervolgens wordt bepaald of een ruimte geluidsgevoelig is.

In artikel 1 van de Wet geluidhinder, artikel 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder, artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 3 van het Besluit geluid milieubeheer worden de volgende ruimten als geluidsgevoelig gedefinieerd:

Woningen:

Ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, evenals een keuken van tenminste 11 m²;

Onderwijsgebouwen:

Leslokalen, theorielokalen en theorievaklokalen

Gezondheidszorggebouwen:

onderzoeks- en behandelingsruimten, een ruimte voor patiëntenhuisvesting alsmede recreatie-, en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruidten van een Verzorgingstehuis, een psychiatrische inrichting of een kinderdagverblijf.

Indien een object in het kader van het overgangsrecht van de Wet milieubeheer nog wordt beschouwd onder de Wet geluidhinder dan zijn tevens de volgende ruimten geluidsgevoelig:

onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruidten van medische centra, poliklinieken en medische kinderdagverblijven.

In de volgende paragrafen worden nadere eisen beschreven met betrekking tot de geluidsgevoelige ruimten die in wet en regelgeving gedefinieerd zijn.

2.5 Woonkamers en eetkamers

Alle ruimten die in volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als woonkamer of eetkamer of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6 Slaapkamers

2.6.1 als slaapkamer bestemde ruimten

Alle ruimten die volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6.2 Niet als slaapkamer bestemde ruimten

Ruimten die niet volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer, maar daarvoor wel worden gebruikt of gebruikt zouden kunnen worden zijn geluidsgevoelig, mits voldaan wordt aan de volgende minimum eisen:

- vrije hoogte: 2,10 m
- vloeroppervlakte: 5 m² (gemeten op een hoogte van 1.50 m):
- breedte: 1,80 m (op 2,10m hoogte op enig punt in de ruimte te meten);
- dak: afgewerkt en kierdicht
- daglichttoetreding: 10% van vloeroppervlak met een minimum van 0,5 m²
- Aanwezig zijn van een te openen raam;
- Aanwezig zijn van een toegangsdeur;
- Aanwezig zijn van een verkeersruimte: minimaal 0,7 bij 0,7 m tussen de bovenkant van de trap en de toegangsdeur;
- Geen installaties aanwezig (bijvoorbeeld CV ketel)
- Bereikbaar via vaste trap

Indien een vaste inrichting ten behoeve van een niet geluidgevoelig gebruik is aangebracht dan wordt de ruimte aangemerkt als niet geluidgevoelig (bijvoorbeeld een badkamer)

2.7 Keukens

Alle ruimten van tenminste 11 m² die volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als keuken of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een kantoor of badkamer).

Een keuken die in open verbinding staat met een woonkamer (zie ook paragraaf 2.8) wordt als geluidgevoelig beschouwd.

Indien een keuken kleiner is dan 11 m² of wanneer de opening kleiner is dan de genoemde afmeting uit paragraaf 2.9, dan is de keuken niet geluidgevoelig.

2.8 Serres

Een serre is niet geluidgevoelig.

Een uitzondering wordt gemaakt indien sprake is van een degelijke uitbreiding die door middel van een niet afsluitbare opening (zie paragraaf 2.9) in verbinding met de geluidgevoelige ruimte staat en voldoet aan de voorschriften voor verblijfsruimten van het Bouwbesluit.

2.9 Niet geluidgevoelige ruimten in open verbinding met wel geluidgevoelige ruimten

Ruimten die van zichzelf niet geluidgevoelig zijn (bijvoorbeeld hobbykamers, studeerkamers etc.) die door middel van een niet afsluitbare opening groter dan 1,80 m² in open verbinding staan met een wel geluidgevoelige ruimte worden ook als geluidgevoelig beschouwd tenzij op eenvoudige wijze de ruimte afsluitbaar kan worden gemaakt (bijvoorbeeld door het plaatsen van een binnendeur of paneel).

Verkeersruimten zijn hiervan uitgezonderd, deze zijn niet geluidgevoelig en kunnen ook niet worden beschouwd als behorend tot een geluidgevoelige ruimte.

Indien de breedte van de opening tussen beide ruimten groter is dan 1,80 m dan worden de ruimten akoestisch als een geheel beschouwd. Is de opening kleiner dan 1,80 meter breed dan worden de twee ruimten als akoestisch gescheiden beschouwd en afzonderlijk berekend.

2.10 Overige ruimten

Overige ruimten, zoals hal, toilet, overloop, berging, bijkeuken, badkamer, kantoor, kelder, hobbyruimte en zolder zijn niet geluidgevoelig.

Praktijkruimten aan huis zijn niet geluidgevoelig, tenzij in deze praktijkruimten activiteiten plaatsvinden die hetzelfde zijn als de activiteiten die wet en regelgeving als geluidgevoelig zijn gedefinieerd.

2.11 Eisen uit de bouwregelgeving

Nadat is vastgesteld dat een ruimte geluidgevoelig is, moet bepaald worden of de ruimte

voldoet aan de op grond van de in de bouwregelgeving gestelde eisen (artikel 6.6 van het Besluit geluidhinder).

Van belang voor de toetsing voor bouw en verbouw van na 01-01-1992 zijn de eisen die gesteld zijn op grond van wet- en regelgeving die van kracht was op het moment van de verlening van de vergunning of de daadwerkelijke uitvoering (ingeval van vergunningsvrije werkzaamheden) van de werkzaamheden.

Voor alle bouw en verbouw van voor 01-01-1992 geldt dat hiervoor getoetst moet worden aan de eisen voor bestaande bouw uit het huidige bouwbesluit eventueel aangevuld met aanvullende eisen uit overige wet- en regelgeving die golden ten tijde van de bouw (bijvoorbeeld de Wet geluidhinder).

Indien een ruimte niet voldoet aan de gestelde eisen dan wordt conform artikel 6.6 en verder van het Besluit geluidhinder gehandeld, waarbij geldt dat alle gevolgen die voortvloeien uit de verplichting van de eigenaar om te voldoen aan de eisen voor zijn rekening zijn. Indien een noodzakelijke aanpassing inhoudt dat een eigenaar zelf al moet gaan voldoen aan de eisen met betrekking tot de geluidwering dan vervalt de verplichting van het project om voorzieningen aan te bieden. Bijvoorbeeld bij het vervangen van een gevel zal de nieuwe gevel al door de eigenaar zelf van voldoende geluidsisolatie moeten worden voorzien.

2.12 Aanpak op basis van referentiewoningen

Woningen van een gelijk type dan wel uiterlijk worden op basis van een referentiewoning behandeld (= bloksgewijze aanpak). Voor deze aanpak komen de volgende woningen in aanmerking mits er 4 of meer woningen van een gelijk type of met een gelijk uiterlijk zijn:

- Woningen in een flat;
- Rijtjeswoningen (aaneengesloten rij van woningen);
- Vrijstaande woningen of twee onder 1 kap woningen.

De bloksgewijze aanpak houdt in dat niet alle woningen afzonderlijk onderzocht worden middels het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek maar dat van het blok woningen de meest maatgevende woning wordt berekend. (Indien noodzakelijk kan ervoor gekozen worden om enkele woningen meer door te rekenen)

Indien deze referentiewoning in de bestaande toestand aan de geluidweringseisen voldoet, krijgen alle eigenaren van het betreffende blok bericht dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht.

Indien deze woning in de bestaande toestand niet aan de geluidweringseisen voldoet, dan worden de noodzakelijke voorzieningen voor deze woning berekend en aangeboden aan alle woningen in het betreffende blok.

Uitzonderingen:

In geen geval zullen voorzieningen worden aangeboden in de volgende situaties:

- niet geluidgevoelige ruimten;
- woningen of woonlagen waarvoor geen hogere waarde (Wgh) of geluidbelasting (Wm) is vastgesteld;
- ruimten waarin de wettelijke eis voor het binnenniveau niet wordt overschreden.

Woning waarbij er minder dan 4 van een type dan wel gelijk uiterlijk zijn, worden niet op basis van referentiewoningen behandeld, er dient echter wel gestreefd te worden naar eenheid in de voorzieningen tussen de woningen.

2.13 Bijzondere situaties

2.13.1 Omloopgeluid

Geluid dat niet rechtstreeks via de gevel in een geluidgevoelige ruimte binnenkomt maar via een nevenruimte (bijvoorbeeld hal of knieschot) kan van invloed zijn op het te bereiken geluidniveau in de geluidsgevoelige ruimte en daarmee mede bepalen of wel of niet aan de wettelijke binnenniveau-eis wordt voldaan. Over het algemeen zal dit zogenaamde omloopgeluid geen grote invloed hebben op het binnenniveau en slechts in die situaties van belang zijn wanneer het berekende binnenniveau de wettelijke eis benadert.

De invloed van het omloopgeluid wordt berekend door, conform de wettelijke bepalingen, allereerst het binnenniveau te berekenen in de nevenruimte en vervolgens de invloed van het geluid in deze nevenruimte door te rekenen naar de geluidgevoelige ruimte zelf.

Welke nevenruimten wel, al dan niet, doorgerekend worden zal bepaald worden op basis van ervaring en kennis van de akoestisch adviseur in combinatie met de in het geluidsgevoelige object aangetroffen situatie. Vlieringen (hoogte lager dan 1,5 meter), knieschotten en ruimten met niet afsluitbare openingen in de scheidingsconstructie zullen in ieder geval wel doorgerekend worden.

2.13.2 Gebreken aan een geluidgevoelig object

In enkele gevallen zal het niet mogelijk zijn om geluidwerende voorzieningen aan te brengen vanwege (gebreken aan) de bestaande constructie. Van belang is dan om op basis van constructief onderzoek rekenkundig te bepalen of het object in de bestaande toestand de optredende belastingen kan dragen. Om te bepalen of de constructie de optredende belastingen in de bestaande toestand kan dragen wordt NEN 8700 gevolgd.

Er zijn drie mogelijkheden:

- 1) De constructie kan de optredende belastingen in de bestaande toestand niet dragen.

In dit geval wordt de eigenaar in de gelegenheid gesteld om het gebrek voor uitvoering van de voorzieningen in eigen beheer op te lossen. Desgewenst (en bij relatief kleine aanpassingen) kunnen de werkzaamheden door het project gelijktijdig uitgevoerd worden tegen betaling van de meerkosten door de eigenaar. Indien een eigenaar er voor kiest zelf de gebreken op te lossen, dan dient hij er zelf voor te zorgen dat er na uitvoering aan de benodigde constructieve eisen wordt voldaan, ook het ontwerp van de aanpassingen dient hij zelf te laten maken. Daarna brengt het project de isolatievoorzieningen aan.

2) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen maar na het aanbrengen van de voorzieningen niet meer. In dit geval komen de constructieve aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de voorzieningen voor rekening van het project en worden deze gelijktijdig met de uitvoering van de geluidsisolerende voorzieningen uitgevoerd.

3) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen en na het aanbrengen van de voorzieningen ook. Eventuele gebreken hoeven door de eigenaar niet te worden weggewerkt, de voorzieningen kunnen worden uitgevoerd zonder aanvullende bepalingen richting eigenaar.

2.13.3 Verborgene gebreken tijdens de uitvoering

Tijdens het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek wordt geen destructief onderzoek gedaan. De woning wordt alleen visueel beoordeeld en er wordt een inschatting van de situatie gemaakt. In de praktijk kan het daarom voorkomen dat (bouwtechnische) gebreken zich pas openbaren nadat de mededeling om de woning te isoleren door het bevoegd gezag is gedaan, we spreken dan over een verborgen gebrek.

Indien een dergelijk gebrek wordt ontdekt tussen het sluiten van de overeenkomst met de eigenaar en het bestellen van materialen voor de uitvoering van de werkzaamheden aan de woning. Dan kan de eigenaar kiezen of hij afziet van isolatie of de herstel werkzaamheden in eigen beheer laten uitvoeren binnen een door het project te stellen termijn.

Mocht na het bestellen van de materialen blijken dat de in de overeenkomst aangegeven voorzieningen niet doelmatig kunnen worden aangebracht wegens gebreken, dan worden de geluidwerende voorzieningen alleen aangebracht indien de eigenaar de kosten voor het herstel van het gebrek betaalt.

Indien de eigenaar niet bereid is het herstel van de gebreken voor zijn rekening te nemen dan zal het project een keuze maken tussen:

- a) Herstel op kosten van het project, de isolatiewerkzaamheden worden afgemaakt.
- b) Het stopzetten van de isolatiewerkzaamheden en het zoveel mogelijk terugbrengen van de woning in de oorspronkelijke staat. Eventueel reeds uitgevoerde werkzaamheden zullen niet verwijderd worden.

2.13.4 Partiële isolatie

Indien een eigenaar daarom verzoekt, is het mogelijk om over te gaan tot partiële isolatie van een woning of een ander geluidgevoelig object.

Partieel isoleren houdt daarbij in dat in één of meerdere geluidsgevoelige ruimten geen voorzieningen worden aangebracht terwijl dit wel noodzakelijk zou zijn op basis van het akoestisch onderzoek en die ruimten dus in het geheel niet geïsoleerd worden. Het laten vervallen van een enkele voorziening in een te isoleren ruimte is niet mogelijk. Het is niet

mogelijk om voorzieningen te laten vervallen die uit het oogpunt van wet- en regelgeving noodzakelijk zijn.

Er worden geen voorzieningen aangebracht in nevenruimten die een directe relatie hebben met de vervallen ruimte.

Indien de uit te sluiten ruimte tevens werkt als nevenruimte voor een wel te isoleren ruimte, dan is het mogelijk dat er toch (beperkte) voorzieningen aangebracht moeten worden aan de uit te sluiten ruimte ten behoeve van de wel te isoleren ruimte. In dat geval kan de eigenaar niet afzien van die beperkte voorzieningen.

2.13.5 Cumulatie van meerdere geluidsbronnen

Indien er sprake is van meerdere geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is waarvoor de voorkeurswaarde van de geluidbelasting op de gevel wordt overschreden en tevens een te hoog binnenniveau in de geluidgevoelige ruimte aanwezig is, dan zal met de beheerder (eigenaar) van de andere geluidsbronnen in overleg getreden worden of het mogelijk is het object in een keer te isoleren tegen het gecumuleerde effect van alle geluidsbronnen. Indien met de beheerder van de andere geluidsbronnen overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van de kosten, dan zal het project de uitvoering van het totale pakket aan maatregelen op zich nemen.

De werkwijze voor deze objecten is als volgt:

- 1) Toetsing van de binnenwaarde van de geluidgevoelige ruimten aan de eisen voor de verschillende geluidbronnen afzonderlijk.
- 2) A) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer maar niet voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij wegverkeergeluid.
B) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor de andere geluidsbronnen maar niet voor de wegverkeer dan wordt de woning door het project niet geïsoleerd.
C) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer en voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is. Het zwaarst isolerende pakket zal aan de eigenaar worden aangeboden.
D) Indien in een object een combinatie van voorgaande situaties voorkomt dan zal ernaar gestreefd worden de woning in een keer te isoleren tegen alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is.

2.13.6 Binnenwaarden

De binnenwaarde in de geluidgevoelige ruimten die van toepassing is volgt rechtstreeks

uit wet en regelgeving en zal als zodanig worden gehanteerd. Slechts in een situatie wordt hiervoor een uitzondering gemaakt. Voor saneringobjecten (voormalige BSV woningen) geldt dat voor geluidsgevoelige ruimten waarin de grenswaarde van 43 dB wordt overschreden, dat de maatregelen erop worden gericht een maximaal binnenniveau van 38 dB in deze geluidsgevoelige ruimten te bereiken. Wanneer dit niet haalbaar is of tot hoge kosten leidt dan zal de ruimte naar 43 dB geïsoleerd worden.

Hoofdstuk 3. De akoestische voorzieningen

3.1 Voorzieningen aan de gevels

3.1.1 Kozijnen

In principe worden bij het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen de bestaande kozijnen gehandhaafd. Indien het nieuw te plaatsen glas niet in de bestaande sponning past zal het kozijn met extra sponning- en aanslaglatten geschikt gemaakt worden voor het nieuwe glas.

Vervanging van het kozijn gebeurt alleen wanneer:

- Het kozijn door zijn afmetingen of profilering ongeschikt is om op verantwoorde wijze te kunnen worden aangepast. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project.
- Indien het vervangen van het kozijn goedkoper is dan het aanpassen ervan. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project
- De onderhoudstoestand van het kozijn zo slecht is dat vervanging noodzakelijk is voordat er geluidwerende voorzieningen in kunnen worden aangebracht. De extra kosten komen in dat geval voor rekening van de eigenaar.

Wanneer gelijktijdig sprake is van situatie a en situatie b worden geen kosten in rekening gebracht bij de eigenaar.

- De eigenaar zelf vervanging wenst, hoewel dit vanuit technisch/akoestisch oogpunt niet nodig is. De meerkosten komen voor rekening van de eigenaar.

Indien kozijnen vervangen moeten worden, worden de nieuwe kozijnen standaard in hetzelfde materiaal als bestaand uitgevoerd, mits daarmee de vereiste geluidwering gehaald kan worden en het is toegestaan op basis van de geldende regelgeving.

3.1.2 Beglazing

Vast glas

De afmetingen van het akoestische glas zijn begrensd vanwege het gewicht. Dit betekent dat te grote glasvlakken opgedeeld zullen worden door middel van een tussenstijl in het kozijn.

Vaste ramen

De houtmaat van vaste ramen wordt afgestemd op de eventueel te plaatsen draairamen en kan dus wijzigen.

Glasroeden

Indien in de bestaande toestand glasroeden aanwezig zijn, dan zullen deze afhankelijk van de bestaande toestand vervangen worden door nieuwe roeden, hiervoor zijn de volgende mogelijkheden:

- a. Glasroeden in de glasspouw worden vervangen door nieuwe glasroeden in de glasspouw
- b. Plakroeden worden vervangen door nieuwe plakroeden
- c. Vaste roeden worden vervangen door Wiener Sprossen (aluminium verdeling in de spouw van het glas en houten plakroeden op het glas)

Vaste roeden worden niet geplaatst.

Glas-in-Lood

Bestaand glas-in-lood (dat een eigenaar wenst te behouden) wordt in principe niet verwijderd maar wordt door middel van het plaatsen van een voorzetraam, naar keuze van de eigenaar aan de binnen of de buitenzijde, geïsoleerd.

Op verzoek van de eigenaar kan, indien een voorzetraam niet wordt gewenst en het akoestisch mogelijk is, het bestaande glas-in-lood, mits van goede kwaliteit, in de glasspouw geplaatst worden. Het glas in lood kan in dat geval kleiner worden. Gezien de gevoeligheid van het materiaal kan de aannemer noch het project verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele beschadigingen van het glas-in-lood tijdens het verwijderen.

Alle extra kosten voor bijvoorbeeld vervoer, aanpassing, reparatie, herstel en plaatsing in de spouw van het glas-in-lood komen voor rekening van de eigenaar.

Glas-in-lood van slechte kwaliteit zal niet in de glasspouw geplaatst worden.

Speciaal glas

Indien in de bestaande toestand speciaal glas aanwezig is (bijvoorbeeld zonwerend of HR++), wordt glas met een vergelijkbare kwaliteit aangebracht, mits dit akoestisch mogelijk is.

Indien het gewenste glas niet in een akoestische uitvoering mogelijk is, dan wordt er gewoon akoestisch isolerend glas geplaatst.

3.1.3 Draairamen

Draairamen worden standaard uitgevoerd in hout, tenzij in de bestaande situatie een ander soort materiaal aanwezig is (bijvoorbeeld aluminium of kunststof). Om constructieve redenen wordt voor de draairamen geen Europees naaldhout, maar hardhout gebruikt (standaard Dark red meranti).

In de volgende bijzondere situaties kan voor een afwijkende hardhoutsoort worden gekozen:

- a. indien in de huidige situatie al hardhout aanwezig is van een andere kwaliteit (bijvoorbeeld merbau);
- b. indien sprake is van transparant gelakte hardhouten kozijnen. In dat geval wordt voor de draairamen uitgegaan van dezelfde houtsoort als het kozijn.

De keuze voor een draairaam of draai/valraam wordt bepaald door het type raam dat aanwezig is volgens het principe: 'terugbrengen als bestaand' en is ook afhankelijk van uitvoeringstechnische afwegingen. In beginsel wordt in een bestaand kozijn de sponning niet gewisseld (dus geen draai/valraam waar nu een raam naar buiten draait). Alleen wanneer er een nieuw kozijn wordt geplaatst, is de keuze tussen draairaam of draai/valraam vrij.

3.1.4 Schuiframen

Bij schuiframen wordt de schuifconstructie vervangen door een deel met vaste beglazing en een deel met een draai(/val)raam. In principe wordt hierbij ook het kozijn vervangen.

3.1.5 Deuren

Buitendeuren.

Bij voorkeur zullen hardhouten deuren met gangbare houtafmetingen worden toegepast, waarbij het akoestische glas is gevat in opdek-glaslatten aan de binnenzijde. Om een optimale werking van de kierdichting te waarborgen, worden de deuren uitgevoerd met extra (opbouw-) knevelsluitingen aan onder- en bovenzijde of een driepuntssluiting.

Voor dubbele (balkon)deuren geldt hetzelfde als voor enkele deuren, met dien verstande dat altijd één van beide deuren als loopdeur wordt uitgevoerd. De andere deur wordt met behulp van twee kantschuiven vastgezet. Hang en sluitwerk zal voorzien van politiekeurmerk Veilig Wonen worden uitgevoerd.

Indien de voordeur van een woning vervangen moet worden, dan zal een nieuwe standaard verkrijgbare, voldoende akoestisch geïsoleerde voordeur in een vergelijkbare kwaliteit en vormgeving als de bestaande voordeur geplaatst worden.

Binnendeuren.

Te vervangen of te plaatsen binnendeuren worden, indien akoestisch mogelijk, afgestemd op de al in de woning aanwezige deuren, waarbij geldt dat de betreffende deur in de normale handel verkrijgbaar moet zijn.

3.1.6 Schuifpuien

Schuifpuien geven meestal een slechte geluidwering. De bestaande schuifpui van een geluidsgevoelig vertrek wordt daarom, indien noodzakelijk, vervangen door een nieuwe kantelschuifpui met een dubbele kierdichting.

3.2. Voorzieningen aan daken, vloeren en plafonds

3.2.1 Hellende daken

Voorzieningen aan hellende dakvlakken worden altijd aan de binnenzijde van de dakconstructie aangebracht. Door binnendakse isolatie zal de nuttige ruimte kleiner worden.

3.2.2 Platte daken

Voorzieningen aan platte daken (bungalows, dakkapellen, aanbouwen) worden om bouwfysische en uitvoeringstechnische redenen gewoonlijk buitendaks aangebracht.

In bijzondere situaties kan gekozen worden voor binnendakse isolatie, bijvoorbeeld wanneer een grote constructiehoogte in het dak aanwezig is, of wanneer al een thermisch geïsoleerd dak is aangebracht.

Er wordt geen zink of koper toegepast als afwerking van het platte dak, de waterwerende laag wordt voorzien van standaard dakbedekking. Uitgezonderd is alleen de situatie waarin het zink of koper vanaf de begane grond zichtbaar is en in de bestaande toestand reeds aanwezig is.

Over het algemeen is het noodzakelijk om het boeiboord van het platte dak te verhogen indien het platte dak van buitenaf geïsoleerd wordt. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van een gelijksoortige afwerking als het bestaande boeiboord. Indien in de bestaande toestand geen boeiboord aanwezig is dan zal deze aangebracht worden; de gevels worden niet opgemetseld.

3.2.3 Vloeren en plafonds

Bestaande plafonds worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Een isolatiepakket ter plaatse van een schuin dakvlak wordt op het bestaande plafond aangesloten door middel van een afwerklat of gestucte plafondplint.

Indien in verband met omloopgeluid via bijvoorbeeld de zolder voorzieningen nodig zijn aan het plafond, dan zal afhankelijk van de situatie:

- het bestaande plafond wordt gehandhaafd waarbij de noodzakelijke voorziening wordt uitgevoerd in de vorm van beplating op de bovenliggende vloer
- het bestaande plafond worden vervangen door een gipsplaten plafond.

Voor de afwerkingen zie ook paragraaf 4.1

3.2.4 Dakramen en dakkapellen

Indien een bestaand dakraam niet aangepast kan worden, dan wordt een nieuw dakraam met akoestisch isolerende beglazing aangebracht. De afmetingen van het nieuwe raam zijn zoveel mogelijk gelijk aan die van het bestaande raam, maar kunnen afwijken in verband met de gangbare handelsmaten van het moment.

Bij dakkapellen over meerdere vertrekken wordt in principe alleen binnendaks geïsoleerd ter plaatse van de geluidsgevoelige ruimte. Indien niet binnendaks geïsoleerd kan worden, worden de buitendakse maatregelen van het isolatiepakket ook doorgezet over het niet geluidsgevoelige deel zodat de dakkapel over de gehele lengte in aanzicht gelijk is.

In bijzondere gevallen kan een buitendaks pakket niet worden doorgetrokken, waarbij een overgang ontstaat tussen wel en niet geïsoleerd deel (bijvoorbeeld een dakkapel over twee woningen, terwijl slechts één van beide eigenaren deelneemt).

De wangen van de dakkapellen bestaan over het algemeen uit akoestisch lichte constructies en voorzieningen zijn dan ook vaak nodig. Omdat de ruimte aan de binnenzijde meestal heel beperkt is, zullen de voorzieningen over het algemeen aan de buitenzijde moeten worden aangebracht (aan de binnenzijde heeft wel de voorkeur). Indien slechts een van beide zijden van de dakkapel van buitenaf geïsoleerd moet worden en deze isolatie een verbreding van de dakkapel betekend, kan uit esthetische overwegingen besloten worden ook de andere zijde van de dakkapel te verbreden. beide zijden van de dakkapel worden dan optisch gelijk gemaakt.

3.2.5 Kasten, vlieringen en knieschotten

Indien ruimten bijvoorbeeld achter knieschotten en boven plafonds toegankelijk zijn gemaakt vanuit de geluidsgevoelige ruimte, dan blijft deze toegankelijkheid gehandhaafd. Het gebruik van de ruimte kan wel beperkt worden door het toepassen van eventuele noodzakelijke isolatievoorzieningen

Ingebouwde kasten die moeten worden verwijderd, worden gedemonteerd en alleen indien mogelijk (na aanpassing) teruggeplaatst.

3.3 Ventilatievoorzieningen

3.3.1 Algemeen

In het geldende bouwbesluit worden eisen gesteld ten aanzien van de ventilatie van verblijfsruimten. De akoestische maatregelen worden daarom zodanig ontworpen dat tijdens het ventileren volgens de minimaal voorgeschreven capaciteit de vereiste geluidwering wordt bereikt. Dit is alleen mogelijk door toepassing van geluidgedempte ventilatieopeningen. In principe wordt gekozen voor een natuurlijk ventilatiesysteem, alleen indien een eigenaar daarom verzoekt of wanneer het akoestisch noodzakelijk is, kan een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden toegepast. Ook kostenoverwegingen kunnen leiden tot de keuze voor een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem.

Daarnaast stelt de bouwregelgeving dat de doorspuikbaarheid van een verblijfsruimte moet worden gegarandeerd. Dit betekent dat in elk geluidgevoelig vertrek minimaal één te openen raam of buitendeur aanwezig moet zijn.

3.3.2 Capaciteit ventilatie

De benodigde hoeveelheid ventilatie wordt bepaald op basis van het bouwbesluit waarbij de eis aan de capaciteit in de bestaande toestand anders kan zijn dan die voor de berekening van de benodigde voorzieningen.

Berekening bestaande toestand:

Op grond van de eisen uit het bouwbesluit wordt de capaciteit van de ventilatie in de bestaande toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 50% van de eis voor nieuwbouw (voor verblijfsgebieden) met een minimum van 7 l/s

(keuken 21 l/s). De minimum eis van 7 l/s (respectievelijk 21 l/s) wordt niet gehalveerd. Aanwezige kieren en naden worden als gesloten en afgedicht beschouwd (kier 45 dB)

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel met de hoogste geluidbelasting, mits door de betreffende gevel ventilatie plaats kan vinden. Ingeval van aanwezige ventilatievoorzieningen met een geluiddempende werking wordt gerekend met de daadwerkelijk aanwezige voorziening (geopend op een stand die net voldoende ventilatie doorlaat).

Berekening capaciteit ventilatie wanneer er voorzieningen worden aangeboden:

Wanneer een ruimte in aanmerking komt voor het aanbrengen van voorzieningen dan wordt op grond van de eisen uit het bouwbesluit de capaciteit van de ventilatie in de nieuwe toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 100% van de nieuwbouweis (voor verblijfsgebieden) uit het bouwbesluit met een minimum van 7 l/s (keuken 21 l/s). De werkelijk aanwezige kieren na isolatie worden hierbij in rekening gebracht.

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel waar deze ook geplaatst wordt. Voorkeur verdient de minst belaste gevel.

3.3.3 Geluidgedempte ventilatie

Afhankelijk van de bestaande situatie kan voor de ventilatie gebruik worden gemaakt van een van de volgende natuurlijke geluidgedempte ventilatievoorzieningen:

- suskasten
- muurdemper
- dakdemper

Alle ventilatiesystemen zijn regelbaar en afsluitbaar. In verband met het comfort moet de instroomopening op minimaal 1.80 m boven de vloer liggen.

Als alternatief voor natuurlijke ventilatie kan het gebruik van een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden overwogen. Een elektrisch ventilatiesysteem kan laag in de gevel geplaatst worden. Bij toepassing dient gewezen te worden op bijkomende stroomkosten voor de eigenaar/bewoner.

Hieronder worden de verschillende typen ventilatie voorzieningen nader toegelicht:

Suskasten:

Dit zijn in feite ventilatieroosters in het kozijn, maar dan in een geluidgedempte uitvoering. Aangezien de suskast in tegenstelling tot het ongedempte ventilatierooster een grote diepte kent (tot ca. 35 cm), is toepassing in draairamen niet mogelijk.

Muurdempers:

Dit zijn ventilatieopeningen in de gevel, bestaande uit:

- een ventilatierooster op de binnenmuur
- een geluiddemper in de gevel
- een buitenkap.

Dakdempers:

Een dakdemper is een ventilatievoorziening door een dak (plat of schuin) en bestaat uit de volgende onderdelen:

- een afsluitbaar binnenrooster op het plafond
- een demper in het dak.
- een ventilatiepijp op het dak.

3.3.4 Gebalanceerd ventilatiesysteem

Indien in een woning een gebalanceerd ventilatiesysteem aanwezig is waarbij zowel toevoer als afvoer van ventilatielucht niet rechtsreeks door de gevel in de te onderzoeken ruimte komt, dan hoeft in de berekeningen geen rekening gehouden te worden met ventilatievoorzieningen. Het gebalanceerde ventilatiesysteem wordt van zichzelf als voldoende isolerend beschouwd en heeft geen invloed op het geluidniveau in de ruimte.

3.4 Wijze van uitvoeren

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft het object in gebruik.

Vanwege een doelmatige uitvoering wordt er gebruik gemaakt van standaard voorzieningen. Hierdoor wordt het aantal keuzemogelijkheden voor de eigenaar tussen overigens gelijkwaardige voorzieningen beperkt.

Hoofdstuk 4. Overige voorzieningen

4.1 Afwerkingen

4.1.1. Algemeen

De aangebrachte akoestische voorzieningen worden in bouw- en installatietechnisch opzicht sober afgewerkt. Wanneer de bestaande afwerkingen verwijderd dienen te worden, zullen die zodanig vervangen worden dat de ruimte gebruiksgereed opgeleverd wordt met in de bouw gebruikelijke materialen. Dit houdt in dat de afwerking niet vanzelfsprekend als in de bestaande toestand wordt teruggebracht al zal daar in alle redelijkheid wel naar worden gestreefd.

De eigenaar doet afstand van vrijkomende materialen. Deze worden eigendom van het gevelisolatieproject en door de aannemer afgevoerd. In enkele gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt. De materialen welke de eigenaar wenst te behouden, worden op de tekening of beschrijving van de aan te brengen voorzieningen aangegeven. De eigenaar dient deze materialen zelf, of in overleg met de aannemer, te verwijderen. De aannemer en het project zijn niet aansprakelijk voor beschadigingen aan deze materialen.

Asbesthoudende materialen worden alleen dan op kosten van het geluidsisolatieproject verwijderd en afgevoerd, als dit noodzakelijk is in verband met het aanbrengen van de akoestische voorzieningen.

Er wordt geen herinrichtingskostenvergoeding uitgekeerd.

Alle aan te brengen voorzieningen worden in standaard kleuren aangebracht. Voorwaarde hiervoor is dat deze kleuren tot het standaard leveringsprogramma van de producent behoren.

4.1.2 Uiterlijk van het geluidgevoelige object

Door isolatie van ruimten kan het voorkomen dat er verschillen gaan ontstaan tussen het uiterlijk van de ene ruimten ten opzichte van het uiterlijk van een andere ruimte. Voorbeelden hiervan zijn afwijkingen in de kleur van het glas of bijvoorbeeld de dikte van het raamhout van de draairamen.

Indien in de bestaande toestand sprake is van een gelijk uiterlijk van glas of raamhout in een gevel, dan zal het project ernaar streven (maximale extra kosten voor het project € 1000,- per ruimte) om verschillen in uiterlijk te voorkomen door het volgende te doen:

- Bij vervanging van een gedeelte van het glas in een kozijn zal al het glas in het kozijn vervangen worden indien kleurverschillen te verwachten zijn.
- Bij het vervangen van glas of raamhout in een ruimte zal getracht worden de gehele ruimte van hetzelfde glas of raamhout te voorzien.
- Bij vervanging van glas of raamhout in meerdere geluidgevoelige ruimte zal getracht worden om hetzelfde glas of raamhout in alle ruimten toe te passen.

- Indien er verschil gaat ontstaan tussen niet te isoleren ruimten en wel te isoleren ruimten, dan kan de eigenaar ervoor kiezen om hetzelfde glas danwel raamhout als wensvoorziening aan te laten brengen in de niet te isoleren ruimten

4.1.3 Voorzorgsmaatregelen

De aannemer zorgt ervoor dat beschadigingen tot een minimum beperkt blijven. Tijdens de werkzaamheden worden door de aannemer voorzorgsmaatregelen getroffen ter voorkoming van beschadigingen. Hiertoe worden vloerbedekkingen en trappen door de aannemer doelmatig afgedekt.

De eigenaar/bewoner dient voorzorgsmaatregelen te treffen ter voorkoming van beschadigingen aan de inrichting. De eigenaar/bewoner draagt zorg voor het verwijderen van meubilair en andere attributen uit de ruimten, waarin gewerkt moet worden, zodat de aannemer geen belemmering ondervindt tijdens het werk. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld door de omvang of de bevestiging van de attributen, dan zorgt de eigenaar/bewoner voor het adequaat afdekken van zulke attributen. De aannemer stelt voor dit doel afdek materiaal ter beschikking.

In bijzondere gevallen kan door de aannemer voor de tijdelijke opslag een afsluitbare verhuiscontainer beschikbaar worden gesteld. De opslag (en verzekering van de opgeslagen spullen) valt onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar/bewoner.

Eigenaren/bewoners die door leeftijd of handicaps niet in staat zijn om hun meubilair te verplaatsen, kunnen zich wenden tot de aannemer voor het verkrijgen van hulp.

Indien onverhoopt beschadigingen optreden die door de aannemer veroorzaakt zijn, dan worden deze vergoed of hersteld door de aannemer die hiertoe een verzekering zal afsluiten. Het is van belang dat de eigenaar/bewoner deze schade binnen 24 uur na het ontstaan van de schade schriftelijk meldt bij de opzichter.

4.1.4 Kozijnen, wanden en plafonds

De aan te brengen voorzieningen worden volledig afgewerkt. Voor de afwerking wordt uitgegaan van standaard materialen:

- bij kozijnvoorzieningen: schilderwerk als bestaand;
- bij dak- en plafondvoorzieningen: sauskwerk of stucwerk;
- bij aftimmeringen: schilderwerk of sauskwerk.

Voorzieningen ter plaatse van een niet afgewerkte ruimte blijven onafgewerkt (bijvoorbeeld een vloervoorziening of aftimmering van een ventilatiedemper op een niet afgewerkte zolder).

De voorzieningen worden aangesloten op bestaande constructies. De afwerkingen van deze bestaande constructies worden niet aangepast. Ook kleine kleurverschillen worden niet bijgewerkt, met uitzondering van de kozijnen: waar voorzieningen worden getroffen in bestaande kozijnen zal het bestaande kozijn eenmaal in kleur worden overgeschilderd.

In geen geval wordt achterstallig onderhoud aan bestaand schilderwerk op kosten van het geluidsisolatieproject verholpen.

Er wordt geen behangwerk uitgevoerd door het project. Indien de werkzaamheden in een bepaald vertrek zo omvangrijk zijn dat beschadigingen aan de wandafwerking niet te vermijden zijn, wordt aan de eigenaar een vaste vergoeding van € 300,- per vertrek uitgekeerd.

4.1.5 Betimmeringen

Betimmeringen, die niet gehandhaafd kunnen blijven – bijvoorbeeld schroten aan de buitenzijde en/of aan de binnenzijde– worden vervangen door een soortgelijke afwerking.

Wanneer de eigenaar geen prijs stelt op herplaatsing van de betimmering, zorgt de aannemer voor verwijdering en afvoer van de materialen.

Vaste attributen, zoals getimmerde vaste bedden en kasten in een geluidsgevoelig vertrek, die het aanbrengen van de geluidwerende voorzieningen in de weg staan, worden verwijderd en desgewenst en indien mogelijk herplaatst.

4.1.6 Accessoires

Accessoires in en aan het object die verwijderd moeten worden om de geluidwerende voorzieningen te kunnen aanbrengen worden door het project verwijderd en indien mogelijk teruggeplaatst (inclusief eventuele kleine bouwkundige aanpassingen). Het inkorten van vitrage, gordijnen en lamellen, evenals het vervangen van niet terug te plaatsen accessoires wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd c.q. vergoed.

Rolluiken en zonwering en dergelijke aan de buitenzijde van het object worden, indien nodig, door het geluidsisolatieproject verwijderd en herplaatst. Vervanging is daar niet bij inbegrepen.

Het demonteren en herplaatsen van alarminstallaties wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd. De eigenaar/bewoner is zelf verantwoordelijk voor het vooraf verwijderen van de installatie, indien nodig, en voor het weer terug plaatsen. Eventuele aanpassing van de installatie ten gevolge van het aanbrengen van de akoestische voorzieningen, wordt ook niet vergoed.

4.2. Wensvoorzieningen

Wensvoorzieningen kunnen uitsluitend in het ontwerp worden meegenomen als het gaat om aanpassingen welke een directe relatie hebben met de aan te brengen geluidwerende voorzieningen (in een te isoleren geluidgevoelige ruimte), bovendien eenvoudig in het geluidsisolatieproject zijn mee te nemen, in overeenstemming zijn met wet en regelgeving en niet meer dan 25% van de totale isolatiekosten bedragen. De kosten van deze wensvoorzieningen komen volledig voor rekening van de eigenaar en worden opgenomen in een overeenkomst.

Bijvoorbeeld:

- de vervanging van een kozijn, waar vanuit het geluidsisolatieproject volstaan kan worden met het aanbrengen van akoestische beglazing in het bestaande kozijn;

- extra draairamen (ook in niet geluidgevoelige ruimten indien de eigenaar daarom verzoekt in verband met bijvoorbeeld het gevelbeeld);
- bij vervanging van een bestaand dakraam, kan op verzoek een groter dakraam geplaatst worden (de kosten voor rekening van de eigenaar zijn inclusief de kosten voor het groter maken van de sparing);
- Het plaatsen van glas in lood in de spouw van het isolatieglas inclusief aanpassing en eventueel herstel;
- Het vervangen van een kozijn of glas in een niet geluidsgevoelige ruimte met als doel het uiterlijk van deze onderdelen van de gevel gelijk te houden;
- bij aanpassing of vervanging van een bestaande dakkapel, is het vergroten van de dakkapel mogelijk onder de volgende voorwaarden;
 - a. De gewenste uitbreiding bevindt zich in een geluidsgevoelig vertrek;
 - b. de vereiste vergunningen worden vooraf door de eigenaar verkregen.

Wanneer voor wensvoorzieningen een gemeentelijke goedkeuring of vergunning nodig is, moet dit door de eigenaar verzorgd worden. Ook rechten of andere kosten, nodig voor het verkrijgen van een bouwvergunning, zijn voor rekening van de eigenaar.

Indien een wensvoorziening gevolgen heeft voor de geluidwering, bijvoorbeeld bij uitbreiding van een dakkapel, dan kunnen tevens de extra advieskosten (akoestisch advies, bouwkundig ontwerp en tekenwerk) in rekening gebracht worden bij de eigenaar.

Er wordt geen gedetailleerd ontwerp gemaakt voor de wensvoorzieningen, net als voor alle andere voorzieningen worden er een beschrijving gemaakt op basis van de isolatiepakketten die door het project worden toegepast.

Betaling door eigenaar

De eigenaar dient het in de overeenkomst overeengekomen bedrag te voldoen voor een door het project vast te stellen datum, die in principe is gelegen vóór de opname van de woning door de aannemer.

4.3 Uitvoering van werkzaamheden door de eigenaar zelf

De eigenaar wordt in principe niet toegestaan om zelf de isolerende voorzieningen uit te voeren. De voorzieningen zullen door een door Rijkswaterstaat te contracteren aannemer worden uitgevoerd. Alleen in situaties waarin, door samenloop van werkzaamheden door eigenaar en het project, het effectiever en goedkoper is om de werkzaamheden door de eigenaar uit te laten voeren kan met de eigenaar overeengekomen worden dat deze eigenaar de voorzieningen zelf uitvoert. Eigenaar dient in dergelijke gevallen aan te tonen dat er na isolatie voldaan is aan de wettelijke eisen met betrekking tot het binnenniveau.

Voorbeelden van dergelijke situaties zijn:

- Samenloop met groot onderhoud door een woningbouwvereniging
- Grootschalig herstel (bijvoorbeeld funderingsaanpassingen) van de woning door de eigenaar om uitvoering van de isolatiewerkzaamheden mogelijk te maken.

Bijlage 4

Woningen in de Haarlemmermeer waarvoor een hogere grenswaarde is vastgesteld in het kader van het wegaanpassingsbesluit A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp - Raasdorp

IJweg 411	1161 EZ	Zwanenburg
IJweg 336	1161 GG	Zwanenburg
Kromme Spieringweg 126	1161 NK	Zwanenburg
Kromme Spieringweg 74	1161 NK	Zwanenburg
Arendstraat 20	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 21	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 22	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 23	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 24	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 25	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 26	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 27	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 28	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 29	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 30	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 31	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 32	1171 DZ	Badhoevedorp
Arendstraat 33	1171 DZ	Badhoevedorp
Hoofdweg 81	1175 KM	Lijnden
Hoofdweg 100	1175 LC	Lijnden
Hoofdweg 102	1175 LC	Lijnden
Hoofdweg 106	1175 LC	Lijnden
Zwanenburgerdijk 80	2141 BM	Vijfhuizen
Zwanenburgerdijk 81	2141BM	Vijfhuizen
Spaarnwouderweg 1191	2141 BN	Vijfhuizen
Spaarnwouderweg 1121	2141 BN	Vijfhuizen
Kromme Spieringweg 164	2141 BP	Vijfhuizen
Schipholweg 1023	2143 CH	Boesingheliede
Schipholweg 1023 A	2143 CH	Boesingheliede
Schipholweg 1025	2143 CH	Boesingheliede
Schipholweg 1027	2143 CH	Boesingheliede
Schipholweg 1033	2143 CH	Boesingheliede